

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimars 25 de Janer de 1898

Núm. 3.458

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3'50
A provincies trimestre.
Extranger y Ultramar
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Jucquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pls primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

ACADEMIA DE TALL

para Senyoras y Senyoretas

baix la advocació de Nostra Senyora del Carme

DIRIGIDA PER LAS

SRTAS. ANDREU Germanas

Carrer de la Mar, 30-2.-Reus.

Las Directoras d'aquesta Academia tenen lo gust de participar á las familias que desde '12 de Janer del corrent any, queda de nou obert lo curs de TALL, CONFECCIÓ Y MONTURA de tota classe de prendas de vestir, tant en roba blanca com de color, ab l' esmero y pulcritud que tenen acreditats.
Ensenyansa perfecta y rápida y al alcans de las inteligencias mes limitadas, gracias á lo senzillés de nostre sistema.

sembla que tant los de dalt com los d' aquí l' altra part del Ebre s' hagin avingut pera arruinarla.

En pochos dias la suspensió de pagos de la Companya dels ferro-carrils de T. B. F. que ha alarmat y causat bastant de pá ich a s' tenedors d' aquestos valors, encara que n' hi ha que fassi quatre ó cinch anys que no cobrin; lo pero en tot de la gran fabrica de calsat de Gracia de D. A. C. ahont cents obrers guanyavan la subsistencia per altres tantas families, nous embarchs de minyons á Cuba; las inundacions d' aquestos dias, que s' traduhé xen en perjudicis grans, y alló dels Estats Units d' oferir dos cruers al representant del govern centralista á Cuba, y alló altre dels ministres nort-americanos que van acordar de que sobre 'ls últims fets, no hi havia lloch á intervindre á Cuba; de manera, que aixó voldrá dir, que tenen barcos disponibles per llensarlos á las casi-pacificadas, al dia que 'ls dongui la gana, y de intervindrehi també al dia que 'ls amichs dels castellans vulguin, donchs desde 'l principi de la guerra s' ha vist que 'ls governs castellans y 'ls governs nort-americanos han estat á partir un pinjó fins lo dia que s' rebenará tot.

Allavors potser que 'ls castellans treguin dels arsenals moltes carretadas de llenya y molts més quintars de ferro y altres metalls que tenen per allí, y que ab noms d' acorassats «Pelayo», «Vizcaya» y altres noms retumbants los fassin navegar, no per la mar, com fan las altres nacions, perque aquelles feras que pintan en aquells draps, no saben de nadar, y per aixó aquestos acorassats navegan no més que en las columnes dels diaris rotatius madrilenys, unich puesto que poden navegar, segons ens ha demostrat l' esperiencia de part d' anys ensá.

Tal es lo cuadro que se 'ns presenta en los principis d' aquest any nou, y aixó que encara podríem citar moltes fabricas que treballan en més ó en menos capitals, que no mes treballan una setmana per altra, y altres que no mes dos ó tres dias cada setmana, pero en tendencia a despedir gent; pñig per de prompte no hi ha ahont poguer vendre 'ls géneros, la fabricació va reduhintse, y la maquinaria sent un capital mort, aixó de buscar mercats al extranger hi ha molta fenyá; ab lo govern centralista no s' hi pot comptar ab res, la esperansa dels mercats á Cuba l' hem perdut, per més que algun diari digui que n' hi ha de bó, la guerra no s' acaba, ó del contrari no hi tornarian á embarcar soldats, y encare que s' acabés crech que la majoria dels fabricants pensan que aquells mercats, per ells ja no serán may més mercats, ho serán sí, pero pels Estats Units.

Alguna que altra industria que no hi hagi allí hi podran tenir colocació los seus géneros, pero del que s' fabriqui als Estats Units ja s' cuydarán de portarhi tant com ne necessitarán, donchs no s' quedarán curts per cobrarse tot lo que han fet pels partidaris del astut dominicá.

Las industrias cerámicas tan florents temps endarrera quedan ab una baixa de preus espantosa, y emplantadas com moltes altres que s' troban dins d' un carrer que no passa, no trobant lo càlcul del fabricant una sortida per poder millorar la situació; lo ram d' alfarería es principalment lo que está sofrint més les consecuencias de la guerra de Cuba, puig tenia allí bons mercats; perduts aquestos y perduda la fé en aquestos governs tan trapissondas, que tot lo temps que tenen l' emplean en fabricar mentidas per donarls al país, no veyant encara com se pugui acabar aquesta guerra, no han tingut altre remey que anar despedint los treballadors fins qua hi ha fabricas que avuy casi no hi treballa ningú.

Tos Desapareix rápidamente usant lo Tos XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. Tos

SE TROBAN EN VENTA

- 1.ª Una casa situada en aquesta ciutat carrer Santa Anna número nou, composta de baixos ab tenda, entressuelo y tres pisos, per preu de 16.700 ptas.
 - 2.ª Altre casa lindant ab la anterior, situada en aquesta ciutat, en lo mateix carrer de Santa Anna, cantonada á la de Martí Napolità, (a) del Cañís, en lo qual te 'l número hñ, de baixos, entressuelo y dos pisos, per preu de 18.400 ptas.
 - 3.ª Altre casa, situada en aquesta ciutat, carrer Martí Napolità, (a) del Cañís, número tres, que s' compon de planta baixa en ahont existeix una «almasara» ó premsa d' oli, y dos pisos de moderna construcció, per preu de 14.600 ptas.
- Pera més detalls, D.ª Raimunda Cavallé, e-posa de D. Joseph Molsenny ó son Procurador D. Pau Borrás.

SECCIÓ DOCTRINAL

L' any nou

Si malament va acabar aquest any passat tant per las industrias com per l' agricultura, tant ó més malament se 'ns ha presentat enguany en los pochos dias que fa que va pel món, sobre tot per Catalunya, que

Lo Cirurjá Dentista

DOCTOR JORDAN

participa á sos numerosos clients y al públich en general haver trasladat son «Gabinet Odontològich» á la mateixa Plassa de Prim, 2, principal, al costat del Gran Café de Paris (casa Suqué).

Consulta gratis pera 'ls pobres que acreditin serho.

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbets y estacas en venta, rer milions.—Prens reduhits y autenticalment garantisada.—Cinch milions d' estacas, y un milió de barbets.

La exportació de les indústries ceràmiques als mercats de Cuba y Puerto Rico era en aquets últims anys de deu milions de pessetes, sent de les provincies catalanes d'ahont seria la major part d'aquestos gèneros, y per lo tant ja s'pot considerar les moltes famílies que s'ocupaven en aquestes indústries, y que han quedat a la miseria.

No tenint punts fixos, totes las indústries bambolejan, y ab això la inquietut en las famílies que han de viure del treball, es gran en los pobles fabrils y barriadas obreras de Catalunya hi ha un malestar com si fossim a la vigília d'una gran catástrofe; lo retorn dels vitjants de Sabadell, segons notícias, a pesar dels bonichs mostraris que han presentat per la próxima temporada, tampoch han fet las notas que s'pensavan; tot denota la gran crisis que estém travessant y si aquest any no s'posa de més bon humor, será fácil que s'acabi tan malament com aquest qu'hem passat. No falta algun diari comercial que passa plassa de sabi, que digui que 'ls balansos d'aquest any son bons y que 's repartiran bons dividendos; no s'comprén que una publicació seria y de bastanta circulació vulgui fer veure al país y els extrangers lo que tothom sab que lo que diu es una verdadera mentida; referintse a la immensa majoria dels fabricants del Estat espanyol, per aixó també podria ser que s' referís a aquell subjecte que aquest diari hi té tanta intimitat, segons diuen, lo caritatiu marqués de las Embarcadas, y ab aquella altra casa d'un poch més amunt de B. them que també diuen que n'hi té molta, aquestos sí que poden repartir bons dividendos porque alló dels empréstitts, y del general petit, y la guerra per la guerra fins a la última pesseta, los hi ha anat molt bé; aixó de la autonomia de Cuba sense encare estar en marxa se 'ls hi ha entravessat a la gola com un ós, pero que de totes maneres poden dir: «nosaltres ja hem fet lo nostre negoci y 'l país que 's rebentís». Aquestos encare atacan la autonomia y fan lo ploricó dihent que en las facultats aranzelarias que donan al govern cuba, los seus barcos desapareixerán del mar per falta de carga preferint aquestos de totes maneres la guerra a la pau fins la última pesseta per arreplegarla ells.

L. LLEVAT.

Reus: 19 Janer 1898.

ARTS Y LLETRES

Natura

Poesias per J. Massó i Torrents.

'Poesia fresca i zamosa, impregnada de la flaire de la naturalesa, es la que 'ns ofereix el libre den Massó. El seu esperit es un dels que de debó frueixen íntima i voluptuosament en la contemplació i exploració

d'aquella; el seu cor es dels que són senten plenament envahits i sadollats i n' experimenten un goig obriagador. Aquet goig, refinat i fa an en Massó li encisa 'l pensament i li sacceja 'ls nírvis; li promou emocions dedicades i exquisides, i dona vigor, fortificant-la, a la seva sensibilitat.

Son realment sensacions, i sensacions intenses, lo que de la Natura, 'n Massó reb. Ensempls que delitosament li refresquen 'l esperit, elles li produheixen una mena de voluptat sensual, que li dupliquen 'l enamorament que sentien vers aquelle; pero com que aqueixa estimació en ell es molt profunda, en els instants en que la seva anima 's concentra i compenetra am la naturalesa arriba a una especie d'extasi fervorós, ó de voció mística, que es purament adoradora en lloch d'admiradora, la qual fa que 'n Massó, professi inconscientment la religió de la naturalesa, bé que aquesta no se li revela 'n forma iluminada ó en decadentista comunió interior. Aquet plaer emotivament sensual volatilisant-se en la mística devoció a la naturalesa, d'ell al meu entendre, es la causa originaria del sentiment divagador que ell reflecta i que vé a constituir la tonica de la seva personalitat poética.

De molt de temps, crec, anava 'n Massó covant i germinant, manifestant-lo a estones, aqueix esponenti naturisme, fil del seu misticisme i sensualisme del terrer, el que per altre banda, es la resolució literaria de lo que, en el seu aspecte extern, es troba de subjectiu en la naturalesa; no arribant-li, emperó, mai a donar una significació exagerada i absolutament simbólica, com fan els decadents simbolistes. Perxó en Massó es, un dels poetes d'aquí mes francament i sincerament naturalista.

La seua poesia, que té molta frescura, produeix d'ordinari emocions fluixes, exquisides y delicades. No aciaparen. Guarden un xic d'analogia am la poesia tendrívola dels poetes inglesos, sumament conmoguda, i que troba en la naturalesa aspectes pintorescos i delitosos. En Massó no es per tant, un poeta íntens y extens; sino un poeta que s'emociona finament i lleu. Més encara que tot es un pintor refinat, que excolleix moltíssim en les descripcions, treballat per un fondo sentiment de lo que pinta; i es també un pintor detallista que copia fidelment, pero no servil, i que marca a lo que reproduceix l'imprompta del seu esperit, infusiant-li alhora una gran halé de vida. El conjunt dels seus detalls, mal exagerat, es sempre artistic, en ell. En vers la reproducció d'aquets a cops, no am frecuencia, se li fa, a despit de la selecció que opera i del bon gust que posseheix, recarregada i enutjosa en les composicions poétiques, momificant i ofegant la pureza en l'emoció generatiu, lo qual dona alesores a les seves poesies una mica d'artifici. En cambi en la seva prosa, que es de la millor que aquí es fa i allá hon mes espansiu jo 'l trobo, l'eflorescencia de detalls resulta mes espontania i lliure, respirant més vitalitat artistica i efectiva.

La forma rítmica de les seves poesies, que se li ha d'alebar coralment, es esteticament espaldada am saviesa; els seus versos tenen armonia y cadencia, encara que no siguin sovint, tant flonjos com, en gracia a la frescor de la seva poesia, haurien d'esse. La rima, en la que hi ha tingut molt compte, es perfecte, podent servir de classic model a la que empleia la generalitat a Catalunya. En Massó está distanciadament separat de la poesia joehfloralasca. El seu domni del llenguatge, el seus grans recursos d'espressió catalana, el priven, mes del seu gust depurat d'entrar en los llocs comuns d'aquella. Pero en lo que amb esplendidesa deixa traslluir el seu talent d'artista, es en l'unitat que entre la forma rítmica i l'idea emocional del tema sab establir, les quals apareixen tan íntimament agermanades, que arriben a suscitar una realitat de sensació i visió profundes. D'aquesta manera ell va seguint el moviment i agitació ínterbes que li produeix l'emoció i el sentiment de les coses ó idees que poetise; es perxó un artista que té l'intuició encertadora de la forma sintética am que aquelles íntegralment han de concretarse.

Li he observat que alguns consonants, pocs maders, no revelen gran espontaneitat emotiva; semblant que 'ls hagi deixat anar, ne rípiosamente, pero si una mica forçats. Am tot, en Massó es un dels pocs que aquí, respecte a treballs cerebrals, practiquin gelació. Perxó no se 'l pot acusar de que fagi exclusivament literatura, sino obra d'art i poesia sinceres.

JOAN PEREZ JORBA.

(Acabard).

CRÓNICA

Aus d'ahir en lo «Círculo Republicano Histórico» se celebrá una lluhida vetllada carnavalesca, en la qual hi prengueren part molts joves y la llorejada secció coral «Eco Republicano» que cantá ab lo gust y afinació de sempre. Lo tenor senyor Borrás cantá acompanyat al piano pel senyor Camprubí unas coplas satíricas de actualitat que sigueren molt aplaudidas.

Heusen aquí una mostra:

Segons diuen en Sagasta

está molt atrafegat

en consultar los caciques

pera fer l'encasillat.

Lo que es per aquest districte

ja pot dormir ben tranquil,

que 'ls traurém de las casillas

dels traspessos del carril.

Pel que avuy serveixen

tots los diputats

tanseval un guarda

com encasillat.

(Segon) (12) Aplech de treballs regionalistas

DISCURS

Ulegit per lo president de la Lliga de Catalunya, don Pere Aladart en la sessió inaugural d'aquest any.

setmanas? Pera embarcarne 220.000 y que uns quants negres fuetejats, uns quants merjes y apotecaris y senyorets de la Habana convertits en caps de partida y tres microbis tropicals n' heguin la entrega?

No 'ns hi semblém de rés los catalanistas als homes de partit y als esbojarrats que 'ls segueixen porque una idea de no-res la saben estragassar fins a ferne un discurs parlamentari. Nosaltres pesém y mesurém, calculem lo que val un tros de terra y las vidas que costa; observém qui son los que fan sortir lo lleó y porque 'l traehen de la gábia; mirém si 'ls més interessats son los que donan l'exemple del sacrifici, las consecuencias que l'esfors sobrehumá que 's fa avuy portará a las generacions que puján y a las que tenen de venir després; la rahó dels uns y dels altres; si s'ha castigat ó s'té pensament de castigar als que han promogut la actual catástrofe ó si 's'té la idea de deixarlos tranquils fomentant novas ambicions y novas inepítits y encare nous robos; las responsabilitats y 'ls guanys que tocan a cada regió d'Espanya. Y després de tots aquestos cálculs dihem lo que dihem, que nosaltres darem la segona pesseta si 'ls que més hi tenen interés donan la primera, y que la segona gota de sanch la darém quan ells n' hajan ja donat una palan-gana. La darrera pesseta may: prous pobres de Castella venen a Barcelona a demanar caritat: prous n' hi

han aquí pera llenarla per donar gust a quatre salvajes. Y en quant a la darrera gota de sanch—per més que no tingués de servir de res a la patria, porque encara 'ns ne quedaria una xicra quén ja hauríam llen-sat lo darrer badall—no la volém tampoch nosaltres ni que la llensi cap soldat forsat. Que la llensin aquestas faristelas que rodan per las redaccions y pel Parla-ment: per Cassinos y Jochs de Pilota. Que la llensin ells, que no la tenen de persona.

L'esfors que s'ha fet hauria bastat pera regenerar las regions d'Espanya que encara conservan un xich d'energia. Ab los diners llensats: ab las forsas perdu-das passejant fusells y municions per los boscos y ga-rrichs de Cuba; ab los cavalls extenuats de fam y set y cansament y morts de balas enemigas, s'hauria pogut obrir la crosta d'Espanya per cent indrets; per aques-tos cent canals hi haguera pogut circular tranquil-ment l'aygua que, enlloch de regar la terra, ara corre esbojarrada Ebro y Guadalquivir y Tajo y Duero avall; s'haurian pogut instal·lar molins y fábricas per tot arreu que haurian convertit en jornelers de deu rals los que ara ho son de quatre; no s'hauria d'obrir segui-dament lo port de Barcelona als cereals del Mar Negre per la por de veure morir de gana a ragions essencial-ment bladeras, y s'hauria esturat aquesta espantosa emigració a la Argentina y al Alger y a las ciutats in-dustrials de Catalunya.

S'hauria fet aixó y no hauríam vist tants héroes pintats, y consegüentment no s'haurian creat tants sons. Duas ventajitas en lloch d'una. Y tres y quatre, si tant ho enavam a apurar.

¿Qué es la Espanya d'avuy covada a la escalforeta del absolutisme parlamentari? La mort el camp. Una

vida en lluhernadora en ó quatre ciutats: vida de Ramblas; vida de plajas, de toros deu cops cada any; vida de cassinos y cafés dos cops cada día.

En los plans de Castella no hi ha pagesias; a las pagesias nostras no hi ha diners. Lo jovent, sí 'n fuig, no hi torna; los vells que hi han nascut s'hi quedan porque sí, porque més enllá dels 50 anys creix l'amor al terrós; fins l'amor a la vinya morta per la filoxera; fins l'amor al camp que ja no lléva potser de tant que llevava quan a la Espanya hi havia regions ab vida propia, potser porque, per no saber res, la generació actual no sab que a las terras no se 'ls ha de demanar sempre la mateixa mena de fruyt, potser porque las juntas de buyes y 'ls pares de mulas que sempre tenen los castellers a la boca son pintats tan solzament a las estampas de Sant Isidro, y, essent de paper, es natural, no tenen forsa pera estripar la terra.

No la tindria 'l regionalisme la forsa que cal pera tornar la vida a las regions massa perdudes. N'estich desenganyat. Per aixó no soch mes que catalanista. No més que aixó, que no es gayre. Tot l'esfors que desde aquí hi fem, será 'l que fa 'l hisendat que ompla a bell-ull de vinya americana un terrer massa carregat de cals. Mentres las arreles son somas vinhen ó sembla que vihen los ceps novells; pero aixís que enfondeixen un xich ve la cloróssis, ve la mort, ve la ruina per l'atolondrat pagés que no sabia que las plantas del seu só tenian de ser diferentas de las que 'l vehí plantava en terreno argilós. Als rasos del cer d'Espanya un ni sap lo que 'ls convé. Ha fugit la vida de la terra, ha fugit la aspiració del home. Qué li convé a aquella pobre gent? Un cibader per anar a captar y ánimas piadosas que l'emparin. Als mals no hi

SERVEY DE TRENS

'SORTIDAS'

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12:14 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilanova).
 15:31 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:00 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

Biblioteca Regionalista

Libreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2 "
- «La Didax», per Joseph Feliu y Codina, 2 "
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 "
- «Costums típicas», per id., 2 "
- «Alcover», monografía, per id., 2 "
- «Poesías», per Manel Marinello, 2 "
- «Oda á Barcelona», per Jacinto Verdaguier, 2 "
- «Lo Pl de las tres brancas», per id., 2 "
- «L. Aglenya», per Ramon Masferrer, 4 "
- «Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 4 "
- «La Fada», per id., 4 "
- «Catalunya trilingüe», per J. Casag Carbó, 2 "
- «Anant pel mon», per Santiago Russinyol, 16 "
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 "
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 "
- «Poesías», de Joan Maragall, 8 "
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8 "
- «Fruetidors», drama, per Ignaci Iglesias, 8 "
- «Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 12 "
- «Quan jo era ney», per A. de Riquer, 20 "

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortida de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 "
 «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 "
 «Tascant per les Serres», per Jea Pons y Mas, 12 "

sayeu,
 «Espectres», per Enrich Ibsen, 8 "
 Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatre Regional», á meytat de preu, 12 "
 «Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Moren, han sortit:

«Sant Ramon», 2 rals.
 «Plany», 2 "
 «El Maçoudi», per Brunet y Bellet, 4 "

SECCIÓ CASTELLANA

«España tal qual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
 «Patria y Región», per Salvador Golpe, 4 "
 «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2 "

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
 Ademés están á la venda diferents obras de celebrats iterats catalans, castellans y extraniers.

De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.
 De id. directe 10:30 t.
 De id. id. 1:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corriente any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 n.
 Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8:00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.
 Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buxos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

CURSOS DE IDIOMA FRANCÉS

dirigits per lo professor francés

Mr. Ch. Gougeard

Graduat en la Academia de Paris, individu matriculat del Consulat general de Fransa, á Barcelona, condecorat á Fransa y á l' extranjer.

Pera 'ls que s' dedican al COMERS

Se fa un curs de Llengua francesa y de pronunciació correcta y s' apren lo Francés en sis mesos, per medi de son método instructiu, sumament interessant y al alcans de totas las inteligencias.

Pera 'ls que cursin lo BATXILLERAT

Se donan lliçons particulars preparatorias als exámens del Institut de Reus, contentant en castellá las preguntas del primer curs y las del segon curs en un francés correcte; seguint párrafo per párrafo l' ordre de sos respectius programás; abdos cursos tractats en un estí concís y apoyats d' exemples escullits. (Aquest curs de segon any s' anomena de «Práctica forçada» per ser parlat y escrit exclusivament en francés.

Pera 'ls mateixos futurs batxillers que cursan la assignatura del Francés en l' Institut ó en qualsevol Colegi, á títol de EXTERNOS

Se fan las correccions de sas llibretas d' apuntes, ab explicacions complementarias, fins lo punt de que s' quedin completament enterats dels objectes tractats perque una gramática sens explicacions es un cos sense ánima.

Horas convencionales.—Preus limitats

Direcció: Arrabal sant Pere, 1, segon.—Reus.

NOTA.—Als senyors gustosos de seguir un d' aquels tres cursos, s' aconsella comprar avans, per UN R. en la imprenta de Carreras y Vila, arrabal-beis Jesús 4, lo primer quadern del curs simplifícat de Gramática francesa para us dels espanyols per Mr. Ch. Gougeard y aixó per enterarse de son preuaci y formarse una idea de la claretat y concisió del l. de sa obra.

Advertencia important: Dit curs no exigeixen compras de llibres; per seguir lo primer bastaría comprar cada mes un quadern de m n método simplifícat, en casa dels citats impresors; per los cursos preparatorios als exámens del Institut de primer y segon any, basta la adquisició de sos programás correspondents, que salen sols GUATRE RALS en casa de son autor Sr. D. Lluís de Olazarriela Lacalle, arrabal de Sant Pere, 15, tercer.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols presenten un al anarsen á dormir y altre á la matirada, composició inofensiva ne conté medicament perillós.
 DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.
 Preu de la capsa 6 rals.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Janer de 1898
 Línea directa pera 'l Rio de la Plata
 Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Desembre directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

FRANCE

LÍNEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA
 Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos
 lo dia de Janer lo vapor «Aquitaine»
 lo dia 26 » «Les Alpes»
 Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.